

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia medieval universal

Materia	Historia medieval universal			
Código	O02G251V01304			
Titulación	Grao en Xeografía e Historia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición	Coñecemento e comprensión dos caracteres específicos da sociedade medieval entre os séculos IV ao XV xeral			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostraren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	Comprender os procesos que se desenvolven en diversas escalas espazo-temporais e en diversos contextos socio-culturais
B5	Valorar as necesidades e problemas da sociedade e as aportacións (en termos de contribución efectiva) xeradas dende os ámbitos xeográfico-históricos, tendo en conta a necesaria igualdade social e entre sexos, a discapacidade e a educación para a paz
C12	Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado
C13	Conciencia de respecto polos puntos de vista que se derivan de antecedentes culturais/nacionais
C14	Coñecemento da estrutura diacrónica xeral do pasado
C16	Coñecemento detallado dun ou máis períodos específicos do pasado da humanidade
C20	Coñecemento da historia europea nunha perspectiva comparada
C22	Coñecemento da historia universal
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Aplicación dos coñecementos
D4	Comunicación oral e escrita no idioma propio
D7	Capacidade de razoamento crítico
D8	Compromiso ético e responsabilidade social
D10	Atención á diversidade e multiculturalidade.
D11	Capacidade de aprendizaxe autónoma

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecemento da estrutura diacrónica da Historia.	A1	B2	C14 C16 C20 C22	D11
Coñecemento dos conceptos principais da Historia xeral ou universal.	A1	B2	C14 C20 C22	D11

Conciencia crítica da relación entre os acontecementos e procesos actuais e o pasado.	B5	C12	D7
		C13	D8
Respecto a outras culturas e modos de entender ao home e á súa contorna.	B5	C12	D8
		C13	D10
Elaboración de traballos básicos e de iniciación	A1	B5	D1
			D2
			D4

Contidos

Tema	
1.- Alta idade media (ss. IV-X)	1.1. Introducción á idade media 1.2. Do imperio romano ao carolinxio 1.3. O imperio bizantino 1.4. Nacemento e expansión do Islam
2.- Plena idade media (ss. XI -XIII)	2.1. Organización e expansión do occidente europeo 2.2. As transformacións do imperio bizantino 2.3. Compartimentación do Islam
3.- Baixa idade media (ss. XIV-XV)	3.1. Crise e recuperación da Europa occidental 3.2. Os cambios nas mentalidades europeas 3.3. O espazo político baixomedieval

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	1	2
Lección maxistral	22	22	44
Eventos científicos	2	2	4
Traballo tutelado	12	48	60
Saídas de estudo	3	3	6
Seminario	3	0	3
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	12	14
Observación sistemática	2	4	6
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	8	10
Traballo	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión orientada a presentar a materia, tomar contacto co alumnado e reunir información sobre as súas competencias, motivacións e intereses
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia por parte do profesor e presentación das liñas básicas para o desenvolvemento das actividades relacionadas coa mesma
Eventos científicos	Horas reservadas para a asistencia a actividades de temática transversal organizadas dende o Departamento de Historia, Arte e Xeografía e a Facultade de Historia.
Traballo tutelado	Elaboración e presentación de traballos feitos polo alumnado de forma individual ou en grupo
Saídas de estudo	Saída de estudo co obxecto de amosar unha institución, espazo ou monumento relevante da historia medieval
Seminario	Seguemento e aclaración de dúbidas sobre os contidos da materia así como supervisión do traballo autónomo do alumnado en relación coa mesma

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Seguemento e atención individualizada do alumnado tanto na aula, no despacho, na aula Campus Remoto, correo electrónico ou TIC, coa intención de resolver os problemas e dúbidas que poidan xurdir no estudo e comprensión dos contidos da materia, preparación de traballos, resolucións de problemas, probas de avaliación, etc
Seminario	A atención personalizada consistirá na resolución de dúbidas sobre os contidos da materia, metodoloxía utilizada para a realización dos exercicios e revisión das probas da avaliación. O seguemento farase a mediante os seguintes recursos: Todo o alumnado: curso virtual na plataforma Moodle (FaiTic, UVigo). Docencia presencial: seguemento na aula e seminario de informática da facultade. Docencia non presencial: aula Campus Remoto (enlace en FaiTic)

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas de desenvolvemento	40	B2 C14 D7 C16 C22
Observación sistemática	10	C20 D11
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	C12 D8 C13 D10
Traballo	30	B5 D2 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os estudantes que se acollan á modalidade semipresencial poderán seguir a materia a través do Curso Virtual na plataforma de teledocencia Moodle, da Universidade de Vigo, que permitirá o acceso aos materiais precisos para a adquisición das competencias e consecución dos resultados da aprendizaxe, tanto nos seus contido teóricos como prácticos. Especificaranse as metodoloxías docentes, as actividades de avaliación, xunto co calendario de entrega (presencial ou remota) que quedará claramente establecido. As actividades que requiran presencialidade serán substituídas por outras que permitan acceder á mesma porcentaxe da nota. O seguimento individualizado da participación do alumno a través das TIC farase a partir das ferramentas propias da plataforma (participación, estatísticas de acceso, realización de probas ou exercicios en liña, etc.).

O estudante deberá cumprir os requisitos mínimos de presencialidade necesarios para a avaliación continua. Así mesmo deberá acudir ás probas que o/s docente/s dispoñan como imprescindibles

Todos os estudantes matriculados na materia teñen dereito a realizar os exames finais (Artigo 12 do Regulamento de Estudantes da Universidade de Vigo). Aqueles alumnos que non poidan acollerse á avaliación continúa, examinaranse de todo o programa da materia, o cal deberán preparar a partir da bibliografía básica sinalada. Asemade, deberán realizar obrigatoriamente un traballo práctico ou bibliográfico relacionado coa materia, o cal será comunicado ao profesor responsable con anterioridade ao remate das sesións presenciais e entregado na data do exame final. Dito exame constará dunha proba de resposta curta e un comentario de texto. A nota final repartirase entre as tres probas do xeito seguinte: proba de resposta curta: 40%; comentario de texto: 30%; traballo: 30%.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

García de Cortázar, J.A. e Sesma Muñoz, J.A., **Manual de Historia Medieval**, Alianza, 2008

Ladero Quesada, M.F. e López Pita, P., **Introducción a la historia del occidente medieval**, Ramón Areces, 2009

Bibliografía Complementaria

Álvarez Palenzuela, V.A. (coord.), **Historia Universal de la Edad Media**, Ariel, 2002

Donado Vara, J. e Echevarría Arsuaga, A., **La Edad Media: siglos V-XII**, Ramón Areces, 2009

Donado Vara, J. Echevarría Arsuaga, A. e Barquero Goñi, C., **La Edad Media: siglos XIII-XV**, Ramón Areces, 2009

Mitre Fernández, E., **Textos y documentos de época medieval (análisis y comentario)**, Ariel, 1992

Echevarría Arsuaga, A. e Rodríguez García, J.M., **Atlas histórico de la edad media**, Ramón Areces, 2010

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Historia moderna universal/O02G251V01402

Historia medieval da Península Ibérica/O02G251V01503

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia antiga universal/O02G251V01303

Outros comentarios

Materias que continúan o temario:

Historia medieval da Península Ibérica/O02G251V01503

Historia medieval de Galicia/O02G251V01905

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as Administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Todas as actividades docentes (leccións maxistras, prácticas de resolución de exercicios, preparación de traballos...) manteranse mediante a utilización combinada de FaiTic e Campus Remoto.

* Metodoloxías docentes que se modifican

As saídas de campo que non poidan realizarse, substituiranse por visitas virtuais utilizando os recursos online que ofrecen organismos públicos, empresas, institucións culturais, etc.

Os eventos científicos que aínda non se celebraron, substituiranse por conferencias ou eventos dispoñibles en vídeo.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

A atención personalizada realizarase mediante a utilización combinada de FaiTic (foros, corrección comentada de tarefas...) e do Campus Remoto (titorías persoais e en grupo).

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non se modificarán os contidos.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Para facilitar o acceso online á bibliografía o profesorado ampliou no posible as referencias a recursos electrónicos e dixitalizados.

O alumnado ten á súa disposición todo o material elaborado polo profesor e utilizado nas aulas.

* Outras modificacións

Non se realizarán outras modificacións.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Consérvanse as probas e porcentaxes de avaliación da materia.

* Información adicional

Os exames realizaranse a través das aulas do Campus Remoto e das actividades, ferramentas e recursos de FaiTic. Cando sexa necesario utilizar materiais específicos para realizar as probas, estes poderán proxectarse na aula virtual do Campus Remoto e/ou descargarse a través dunha tarefa en FaiTic.

A entrega dos exames realizarase tamén, sempre que sexa posible, a través dunha tarefa en FaiTic. De existiren problemas técnicos insalvables, poderanse utilizar como vías alternativas o correo electrónico ou unha fotografía da proba enviada a través dun móbil.
